

עת"א 10968/09/16 - יוסף אוחנה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 10968-09-16 אוחנה(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופט יעל רז-לוי - אב"ד

כב' השופט יואל עדן

כב' השופטת גילת שלו

העותר:

יוסף אוחנה (אסיר)

ע"י ב"כ עו"ד רות לוין, עו"ד גבריאל פורט, עו"ד תמוז

אבואלהיג'א - ס.צ.

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד שולי רוטשילד

פסק דין

השופט יואל עדן

1. זוהי עתירה כנגד החלטת וועדת השחרורים על ביטול שחרור על תנאי ממאסר של העותר, למשך מחצית תקופת התנאי.

העותר הועבר לישראל מתאילנד לנשיאת עונש מאסר בגין החזקת 1.5 ק"ג סם מסוכן מסוג הרואין לצורך הפצה, ונקבע כי המאסר אשר ירצה בישראל יהיה למשך 20 שנה, מיום מעצרו בתאילנד - 3.4.95.

ביום 30.4.08 החליטה וועדת השחרורים על שחרור על תנאי של העותר, לתקופת התנאי שהיא מ- 1.5.08 עד 2.4.15.

במהלך תקופת התנאי, בתאריך 13.9.14, ביצע העותר עבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, בכך שהחזיק בסם מסוכן מסוג חשיש כשהוא מחולק לחמש אריזות, במשקל כולל של 465.5 גרם נטו, ובמסגרת הסדר טיעון הוטל על הנאשם ביום 29.3.15 עונש הכולל מאסר של 9 חודשים. לאחר ערעור והשבת התיק לבית משפט השלום, נגזר על העותר, ביום 18.4.16, במסגרת הסדר טיעון חדש, עונש מאסר של 6 חודשים, לריצוי בעבודות שירות.

ביום 11.8.15 הוגשה בקשה לביטול שחרורו על תנאי של העותר, במסגרתה התבקשה הוועדה להורות כי העותר ישוב לשאת מאסר לתקופה של מחצית תקופת התנאי (יצוין כי בבקשה נכתב "**חצי ממחצית תקופת התנאי**", אולם ככל הנראה מדובר בטעות סופר ובדין בוועדה העתירה היתה להפקעת מחצית תקופת

הרישיון).

ביום 31.5.16 הוגש כנגד העותר כתב אישום בעבירות של קשירת קשר לפשע וייבוא סם מסוכן, בכך שכנטען בכתב האישום כשבועיים עובר ליום 11.4.16 קשר העותר קשר עם אחר לייבא סם מסוכן מסוג קוקאין לישראל, וביצע ייבוא של סם זה, במשקל של 2,476.5 גרם נטו, ובהסכמה נעצר עד תום ההליכים.

ביום 10.7.16 דנה וועדת השחרורים בעתירה לביטול שחרורו על תנאי של העותר, ביחס למחצית מאורך תקופת התנאי, והוועדה נעתרה לבקשה והורתה על הפקעת מחצית מתקופת התנאי, ובמרכז נימוקיה ההפרה של העותר את תנאי שחרורו בכך שביצע עבירה בגינה נדון למאסר, כי העותר במעשיו הוכיח כי אין מורא הדין עליו, ולא היה ראוי לאמון הוועדה, קיבל הזדמנות אך נכשל, ולא נמצאו נסיבות מיוחדות כאמור בסעיף 20(ב) לחוק שחרור על תנאי ממאסר.

על החלטה זו הוגשה העתירה.

2. די בהשתלשלות העניינים המפורטת לעיל, ובפרט בעובדה כי העותר, במשך תקופת היותו משוחרר על תנאי, מבצע עבירה חמורה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בהחזיקו סם מסוכן מסוג חשיש במשקל הקרוב למחצית הקילוגרם, כדי להביא למסקנה כי החלטת הוועדה על ביטול מחצית מתקופת התנאי, הינה החלטה אשר לא רק שעומדת במתחם הסבירות, אלא ראויה, מחויבת, ואף יש בה כדי הקלה של ממש וחסד עם העותר.

מי אשר מבצע עבירה כה חמורה, בנסיבות כה חמורות, של החזקת סמים מסוכנים במשקל של כמעט מחצית הקילוגרם, עבירה אשר המחוקק קבע בגינה עונש מאסר של 20 שנה, מעיד על עצמו כי אינו ראוי לאותו שחרור על תנאי ממנו שוחרר, וכי הוא מסכן את שלום הציבור.

העבירה ונסיבות ביצועה מעידות על סכנה של ממש לשלום הציבור, ומכאן ההחלטה המתבקשת בדבר הפקעת התנאי.

בהינתן מכלול הנתונים הנוספים, כפי שיפורט להלן, הרי שהפקעת מחצית בלבד מתקופת התנאי, הינה בבחינת חסד רב שנעשה עם העותר.

העותר איננו מבצע את העבירה בה הורשע בתקופת התנאי, כמעידה החריגה לאורחותיו. כתב אישום חמור מוגש כנגדו על קשירת קשר וייבוא של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של כמעט 2.5 ק"ג. לעובדות כתב האישום אשר הוגש ראיות לכאורה, והעותר נעצר עד תום ההליכים. הגם שנימוקי הוועדה אינם מציינים את הגשת כתב אישום זה, אשר טרם ניתנה בו הכרעת דין, אף שהגשתו הובאה לידיעת הוועדה, הרי שמדובר בראיה

אשר וודאי יכולה היתה לבוא בשיקוליה.

מתסקיר מיום 13.5.15, אשר הוגש בעניינו של העותר במסגרת ההליך בו הורשע בעבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, עולה תמונה המחזקת את המסוכנות. שירות המבחן מציין כי בשנתיים האחרונות בטרם נעצר (דהיינו במהלך תקופת התנאי), חזר העותר להשתמש בסמים, לאחר שהזניח את ההיבט הטיפולי וחדל להשתתף בקבוצות טיפוליות.

שירות המבחן מתרשם כי הרקע לביצוע אותה עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, הינו דפוסים עבריינים מהם העותר לא נפרד במהלך הטיפול, וקלות ראש ביחס לחוקי המדינה.

האמור מביא למסקנה ברורה כי לא נפל כל פגם בהחלטת הוועדה, וסבירותה ואף מחוייבותה, מעוגנות בנסיבות הקשות במסגרתן העותר מעמיד בסכנה של ממש את שלום הציבור, ואינו חדל מביצוע עבירות סמים קשות, בנסיבות קשות, וביחס לכמויות גדולות מאוד של סמים מסוכנים.

די באמור כדי להביא לדחיית עתירה חסרת בסיס זו.

3. הסנגוריה הציבורית בחרה להביא במסגרת העתירה שורת טענות אשר אינני מוצא כי יש להתייחס לכולן, ואתייחס לחלקן להלן.

נטען כי העבירה אשר ביצע העותר ובגינה הורשע בוצעה כמחצית השנה מתום תקופת השחרור על תנאי, ולאחר כ- 6.5 שנים משחרורו - הגם שלנקודת הזמן במסגרתה מבוצעת עבירה נוספת יכול וינתן משקל בשיקולי הוועדה, הרי שבמקרה זה חומרת העבירה, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית במשקל של כמחצית הקילוגרם, מחייבת מתן הדגש על המסוכנות העולה מהעותר.

הטענה כי העבירה בוצעה כמחצית השנה לפני תום השחרור, והיא בבחינת מעידה, מתעלמת מכך שהעותר חזר לשימוש בסמים במהלך כשנתיים קודם לכן, וכי ההליך הטיפולי אשר הינו במסגרת ההליך של השחרור על תנאי, נפסק.

העבירות, לכאורה, שביצע העותר על פי כתב האישום החדש, בוצעו לכאורה לאחר שהוגשה כנגדו הבקשה לביטול חלקי של תקופת התנאי, ובטרם הדיון בוועדה. בכך יש כדי להעיד כי עיסוקו של העותר בסמים מסוכנים, ובחמורות שבעבירות הסמים, גובר על כל היבט אחר בהתנהלותו.

ביחס לכתב האישום החדש, נטען כי לעותר חזקת חפות, ויכול ויפקע השחרור על תנאי, ובסופו של דבר, הוא יזוכה, ומשמעות הטענה כי אין להביא כתב אישום זה במסגרת השיקולים. אין לקבל טענה זו מכמה טעמים - ראשית, מדובר בוועדת שחרורים וזו רשאית להסתמך גם על ראיות מנהליות, ובהן אף חמ"ן. וודאי שכתב אישום

אשר הוגש ואשר ראיות לכאורה קיימות לעובדות המפורטות בו, הינו בבחינת ראייה מנהלית אשר יכולה וצריכה לבוא במסגרת שיקולי הוועדה. העותר מצוי כעת במעצר עד תום ההליכים, וממילא ההפקעה של מחצית תקופת התנאי, היא עצמה אינה זו שמביאה אותו מאחורי סורג וברית. אילו היה כתב האישום החדש אשר טרם הוכרע השיקול המרכזי והמכריע בהפקעת השחרור על תנאי, הרי משמזכה היה העותר, יכול היה להגיש בקשה מתאימה, ויצוין כי גם אז אין משמעות הדבר באופן אוטומטי התעלמות מהראיות. ואולם, גם בהעדר כתב האישום הנוסף והקשה ביחס לייבוא של 2.5 ק"ג סם מסוכן מסוג קוקאין, די בעבירה הקודמת אשר ביצע במהלך תקופת השחרור על תנאי, של החזקה שלא לצריכה עצמית, כמחצית ק"ג סם מסוכן, כדי להביא למסקנה שהחלטת הוועדה סבירה, ראויה, ומתבקשת.

נטען כי החלטת וועדת השחרורים יצרה מצב חריג ויוצא דופן בו אדם ירצה 17 שנות מאסר בפועל בגין החזקה שלא לצריכה עצמית של סם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 1.5 ק"ג שארעה לפני למעלה מ-20 שנה, וכי זוהי תוצאה הסותרת עקרונות בסיסיים של צדק - ביחס למשך תקופת המאסר אשר בבית המשפט בישראל נקבע כי תהיה למשך 20 שנים, הרי שהוועדה איננה יכולה לשמש בבחינת ערכאת ביקורת על משך התקופה. שיקולי הוועדה הם אלו הקבועים בחוק שחרור על תנאי ממאסר.

רבות נטען ביחס לכך שאין מדובר בהחלטה צודקת, וכי יש לעשות צדק עם העותר - השימוש בו נעשה במסגרת עתירה זו במונח צדק, הינו שימוש המתעלם לחלוטין מהיבטים רבים של הצדק. עשיית הצדק איננה אך עם העותר, אלא הינה קשורה לציבור, ולשמירה על הציבור מפני המסוכנות הרבה העולה מהעותר. שיקולים של מסוכנות ושאלת היות אסיר ראוי לשחרור אינם שיקולים אשר נמצאים מחוץ למונח צדק. הצדק איננו נחלת הטבה עם העותר בלבד. הצדק משמעותו גם בחינת הנפגעים בפועל ובכוח ממעשי העותר. הצדק עניינו גם התייחסות לפגיעה הקשה הצפויה מהפצת סמים מסוכנים, אשר העותר נוטל בה חלק של ממש, כאמור בכתב האישום בהליך בו הורשע, וכאמור, ובחומרה יתרה, בכתב האישום החדש אשר הוגש, ואשר לגביו קיימות ראיות לכאורה.

להתעלמות מפגיעת העותר בקורבנות עבירות הסמים הקשות שהוא מבצע, אלו אשר יצרכו את הסמים המסוכנים וסביבתם, ובנפגעים מגלי הפגיעה הנוספים של עבירות הסמים ומפגיעתו בסדרי החברה, ייקרא צדק?

העותר, באמצעות באי כוחו, מבקש כי וועדת השחרורים תתעלם מכל אלו, וכי לא ינתן כל משקל לכך שהוא עוסק בעבירות הסמים הקשות ביותר ובנסיבות ביצוע מהחמורות ביותר. אין לקבל זאת.

4. הבקשה לביטול השחרור על תנאי ממאסר היתה למחצית מתקופת התנאי בלבד. בכך נעשה עם העותר חסד רב, ובקשה המוגבלת במחצית התקופה כאמור, מביאה לידי ביטוי מלא ומקיף של כל טענות העותר, גם אם היה מקום לקבלן, ואני מוצא לנכון לציין זאת למעלה מן הצורך, שכן אינני מוצא ממש בשורת הטענות שהועלתה.

5. בשלב מסוים במהלך הדיון עלתה הסברה כי ייתכן ועבודות השירות אשר הוטלו על העותר כבר הופקעו, ומכאן קמה השאלה האם בגדרי סעיף 20(ב) לחוק שחרור על תנאי ממאסר מצויים אנו, או בגדרי סעיף 20(ג), אשר משמעותו כי ממילא לא תוכל הוועדה להורות על פחות ממחצית התקופה.

הובהר, במהלך הדיון, כי טרם ניתנה החלטה על הפקעת עבודות השירות, ולפיכך, אין מקום להידרש לשאלות הפרשניות הנטענות בקשר לכך.

אוסף כי אין ממש בנסיון העותר לטעון מכח הליך הערעור אשר היה על גזר הדין הראשון. אינני מוצא מקום להרחיב ביחס לכך, יצויין אך כי פסק הדין בערעור נסב על כך שבהסדר הטיעון הראשון יכול ולא היו לעורר ברורות כל משמעויותיו של הסדר זה, ונתאפשר לחזור לבית משפט השלום. פסק הדין בערעור, כמו גם העובדה שבבית משפט השלום הגיעו הצדדים להסדר המותיר שיקול דעת רחב יותר בידי הוועדה, אינם כדי תשתית להעלאת טענה כנגד החלטתה. הוועדה הפעילה את שיקול דעתה, ונתנה החלטתה הסבירה, המידתית והראויה.

6. מכל האמור, לו תישמע דעתי, תידחה העתירה.

יואל עדן, שופט

יעל רז-לוי, שופטת

גילת שלו, שופטת

ניתנה היום, ל' תשרי תשע"ז, 01 נובמבר 2016, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט

יעל רז-לוי, שופטת
אב"ד